

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI
AV. PROF. DR. METİN FEYZİOĞLU'NUN
DANIŞTAY'IN 146. YILDÖNÜMÜ VE
“İDARİ YARGI GÜNÜ”NDE
YAPTIĐI KONUŐMA**

10 Mayıs 2014
ANKARA

Türkiye Barolar Birliği
Ođuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özak Sokađı No: 8
06520 Balgat - ANKARA
Tel: (312) 292 59 00 (pbx)
Faks: 312 286 55 65
www.barobirlik.org.tr

Sayın Cumhurbaşkanı,

Huzurlarınızda, Danıştay'ın Sayın Başkanı'nın ve tüm idari yargı mensuplarının şahıslarında, Danıştay'ın 146. Kuruluş Yıldönümü'nü kutluyorum. Görevi, yurttaşı idarenin hukuka aykırı eylem ve işlemlerine karşı korumak olan bu önemli kurumun, hukukun üstünlüğü ve demokratik hukuk devletinin vazgeçilmezi olduğunu vurgulamak istiyorum.

Bugün Engelliler Haftası'nın ilk günü. Türkiye'de 8.5 milyon engelli yurttaşımız var. Anayasamızda engellilere yönelik pozitif ayrımcılık hükmünün, toplumsal yaşamın her alanında eksiksiz olarak uygulanmasını dileyerek sözlerime başlıyorum. Esasen engelli yurttaşlarımızın taleplerinin asla ayrıcalık veya ayrımcılık olmadığını, talep edilenin, eşit yurttaşlık temelinde toplumsal hayata katılmaktan ibaret olduğunu dikkatlerinize sunuyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Daha birkaç gün önce, 3 Mayıs "dünya basın özgürlüğü günü"ydü; gazeteciler, hür basın için ağızları bantla kapalı olarak yürümek suretiyle basına yönelik sansürü protesto ettiler ve tutuklu meslektaşlarına özgürlük istediler. Dileriz bundan sonraki yürüyüşler protesto değil, kutlama yürüyüşleri olur.

Hukuk devletinin tanımlayıcı unsuru olan hukuki güvenlik ilkesi, etkin bir idari yargı denetimi olmaksızın hayata geçirilemez. Hukukun üstünlüğüne inanan, insan onurunun korunmasını gözeten, şeklen değil, özde adalet dağıtmayı

esas alan bağımsız ve tarafsız bir yargı, demokrasinin ve hukuk devletinin asli unsurudur. Böyle bir yargı, herkeste saygı uyandırır, hukuka uygun davranan herkese güven aşılar.

Unutmayalım ki adaletin tecelli ettiği mahkemeler, hepimizin son sığınağıdır, umut kapılarımızdır. Bu kapıların kapanması, ihtiyaç halinde kolay kolay açılmaması ya da çok geç açılması, hukuk güvenliğini derinden sarsar. Başka bir deyişle, yargının adil davranmadığının yaygın kanaat haline gelmesi, yurттаşların mahkemelerde haklarını alamayacaklarını düşünmeye, suçsuz olsalar bile mahkûm edileceklerinden korkmaya başlamaları durumunda, mülk yani ülke temelsiz kalır. Siyasetin girdiği mahkemeden adalet kaçır. Adaletsiz demokrasi olmaz. Demokrasi-lerde siyasi partiler, iktidara, yargı tarafından denetlenmeyi peşinen kabul ederek talip olurlar. Elbette bu denetim siyasi değil, hukuki bir denetim olmalıdır. Şu halde yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı, etkinliği, güvenilirliği, her insan için ekmek kadar, su kadar, hava kadar yaşamsal önemdedir. Türkiye'de görevini sorumluluk duygusuyla, fedakârca yerine getirerek adalet dağıtmaya çabalayan binlerce avukat, hâkim ve

savcı vardır. Kuşkusuz insanın söz konusu olduğu her yerde insandan kaynaklanan sorunlar da olur. Bu sorunların hiçbiri çözümsüz değildir. Yapılması gereken, yargıya, yargı dışı her türlü müdahaleyi önleyen, güvenilir bir sistemin kurulmasıdır. Bu görev hepimizindir. Çözümler kavga ederek değil, konuşarak bulunur.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Bugün avukatlık mesleğinin sorunlarını çözecek, böylece yetmiş altı milyon insanımızın teorik anlamda sahip oldukları hakları kullanabilmelerini sağlamak suretiyle “birey olma mücadelesi”ni başarıya ulaştıracak bir Avukatlık Kanunu’na acilen ihtiyacımız vardır. Böyle bir kanun, ancak Türkiye Barolar Birliği ve baroların öncülüğünde hazırlanabilir. Biz, bu amaçla, Türkiye’nin tüm bölgelerinden katılım sağlayarak, bir çalışma komisyonu kurduk ve taslağımızı hazırladık. Bütün barolarımızdan gelecek görüşler doğrultusunda son şeklini vereceğiz. Aynı dönemde, Adalet Bakanlığı çatısı altında ayrı bir komisyon daha kuruldu; biz sorunları birlikte çözmeye irademizin gereğini yaparak o

komisyona da katıldık. Bahsettiğim komisyonca hazırlanan ve Adalet Bakanlığınca üzerinde bir kısım değişiklikler yapılarak ilgili kurumların görüşüne sunulan taslağın, baroların delege yapılarını temsilde adaleti hiçe sayarak düzenleyen, avukatlığı sermaye şirketleri eliyle yürütülen ticari bir faaliyet haline getiren, şubeleşmeye izin vermek suretiyle büyük şehirlerde kurulan şirketlerin diğer şehirlerimizdeki avukatlarımızın yaşama alanlarını ellerinden alan düzenlemeleri başta olmak üzere, çeşitli hükümlerine dair çekincelerimizi de ortaya koyduk. Bunları burada tek tek açıklayarak vaktinizi almayacağım. Ancak hem mesleğimiz, hem hukuk devleti açısından hayati sorunumuzun, çağdaş bir hukuk eğitiminin yanında, bir an önce avukatlık stajına başlama sınavının ve avukatlığa giriş sınavının getirilmesi olduğunun altını çiziyorum. Görüşe gönderilen taslakta, sınavın Adalet Bakanlığı tarafından yapılması öngörülmektedir. Hâkimlik ve savcılık sınavı Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılmadığına göre, avukatlık sınavının Adalet Bakanlığı tarafından yapılmasının öngörülmesini anlamak mümkün değildir. Bu, yeni bir vesayet düzenlemesidir. Öte yandan hali hazırda hukuk fakültelerinde okuyan kırk

bir bin öğrenci sınavdan muaf tutulmaktadır. Bu, bugün görev yapmakta olan avukat sayısının en fazla beş yıl içerisinde neredeyse yarı yarıya artması, buna bağlı olarak mesleğin sürdürülebilmesinin imkânsız hale gelmesi demektir. Hukuk fakültelerinde okumakta olan öğrencilerin sınavdan muaf tutulması, onların menfaatine değil, tam aksine zararınadır. Çünkü mesleği sürdürülemez hale getirecek bu orantısız artış, hem mesleğin, yani savunmanın, dolayısıyla demokrasinin kalitesini düşürecek, hem de başa çıkılamaz rekabet genç avukatların geleceklerini karartacaktır.

Kanunla sınav getirilinceye kadar geçerli olmak üzere, staja girişi ve staj bitirmeyi değerlendirme koşullarına bağlayan yönetmelik değişikliği, Avukatlık Kanunu'nun Türkiye Barolar Birliği'ne verdiği yetkiye dayanılarak kabul edilmiş ve Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere Başbakanlık'a gönderilmiştir. Ancak Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, usulüne uygun kabul edilmiş bulunan yönetmeliği yayımlamaktan kanuna aykırı bir şekilde imtina etmiştir. Resmi Gazete'nin basılmasından sorumlu olan bir idari makamın kendinde huku-

ka uygunluk denetimi yapma yetkisini görmesi, hem kanun koyucu hem yargı organı yerine geçmesi, hukuk devletinin bütün kurum ve kurallarıyla işlediği bir devlette rastlanması mümkün olmayan bir durumdur. Bu Genel Müdürlük aynı yaklaşımla, bundan böyle, kanunların anayasaya aykırı olup olmadığını da denetleyecek midir? Fonksiyon gaspı teşkil eden hukuka aykırı bu işleme karşı iptal davası açılmıştır.

Danıştay'da meslektaşlarımızın dosya sorgulamalarına getirilen idari kısıtlamaların ve ön büro uygulamasındaki bir kısım hususların mesleğimizi gereği gibi yapmamızı engellediğini, dolayısıyla yurttaşları mağdur ettiğini ve kanuna aykırı olduğunu dile getirmek istiyorum. Bu sorunların dialog yoluyla çözüleceğini ümit ediyoruz.

Barolar ve Türkiye Barolar Birliği, meslek odaları değildir; devletin üç erkenden biri olan yargı erkinin içinde kurucu unsur olan avukatların örgütlü gücüdür. Bu sebeple, baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin, Avukatlık Kanunu'nun 76. ve 110. maddelerinden kaynaklanan, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak

ve korumak görevi vardır. Bu görevin layıkıyla yerine getirilmesi, tüm toplumun menfaatinedir. Maalesef Danıştay'ın son dönem kararlarında, baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin kanunun anılan maddelerinden kaynaklanan dava açma yetkisi sınırlanmaya başlanmıştır. Bu, avukatlık mesleğinin ve baroların tarihsel gelişimini, hukukun üstünlüğünün ve demokrasinin sağlanmasındaki vazgeçilmez rolünü görmezden gelmek, yurttaşı ve özellikle yurttaşların çevre hakkını savunmasız bırakmaktır.

Kamu görevlilerinin atama ve nakillerine ilişkin işlemlere karşı açılan davalarda idarenin savunması alınmadan yürütmeyi durdurma kararı verilemeyeceğine dair İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yapılan değişiklik ile atama ve nakil işleminin iptali halinde kamu görevlisinin eski kadrosuna başka birinin atanması durumunda o kadroya atanamayacağına dair aynı Kanun'un 28. maddesinde yapılan değişiklik birlikte değerlendirildiğinde, atama ve nakil işlemlerinde etkin idari yargı denetiminin kalmadığı görülmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu tarafından son Őekli verilen idari yargıda belirleyici olan İdari Dava Daireleri Kurulu ve Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun yeniden yapılandırıldığı Danıştay Kanunu Tasarısı'nda, ihale, kamulaŐtırma, özelleŐtirme, kıyıların korunması, ÇED raporları ve kentsel dönüşüm gibi sorunlu alanlara dair idari işlemler ile kararlardan doğan uyuŐmazlıklarda, dava ve temyiz sürelerinin kısalmasına, idarenin bu işlem ve kararlara ilişkin verilen yürütmenin durdurulmasına itiraz yolunun kapatılmasına ilişkin hükümler bulunmaktadır. Bu yanlışlıkların kanunlaşmaması için bireyin en önemli güvencelerinden olan Danıştay'ın ve ilgili herkesin gerekli hassasiyeti göstermesini bekliyoruz.

Öte yandan idari yargı kararlarına uyulmasında gecikme gösterilmesi veya bazen hiç uyulmaması, yurttaşları idari yargının güvencesinden fiilen yoksun bırakmaktadır. Hukuk devletinde, idare, mahkeme kararlarına, bu kararların içeriğinden memnuniyet duymasa da uymak zorundadır.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Son dönemde yaşadığımız ve geçmişin yasakçı zihniyetini çağrıştıran sosyal medyaya yönelik idari veya yargısal engellemeler, Anayasamıza, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne ve İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'a aykırıdır. Üstelik erişimi top yekûn engellemek teknik olarak da mümkün değildir. Yani atılan taş, zedelenen itibara değmemiştir.

Bu engellemelere karşı idari yargının yürütmeyi durdurma kararlarıyla, Anayasa Mahkemesi'nin ihlali tespit edici kararları isabetli olmuştur. Söz konusu kararları hepimiz soğukkanlılıkla değerlendirmeli, eleştirilerimiz varsa bunları da yapıcı bir şekilde ortaya koymalıyız. Öfkeyle kalkan zararlar oturur. Burada zarar, ortak zarardır. Birbirlerine saygı duyarak iletişim kuranlar ise, ortak akla ulaşır.

2011 senesinde Taksim'in 1 Mayıs kutlamalarına açılmasını mutlulukla karşılamış idik. Hatırlanacak olursa, 2011 ve 2012 senelerinde Taksim'de coşkulu kutlamalar gerçekleşmiş, hiçbir olay ol-

mamıştı. Bu sene, Anayasa'nın 34. maddesine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesine ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yerleşik içtihatlarına aykırı olarak getirilen yasak ise, halkı polisle çatıştırmak isteyen provokatörlere uygun iklimi hazırlamış, artık görmek istemediğimiz pek çok üzücü olay yaşanmasına sebebiyet vermiştir. Maalesef polis, şiddete başvuran ile barışçıl gösteri hakkını kullanmak isteyenleri birbirinden yine ayırmamış, orantısız güç kullanımını yoluna gitmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Zat-ı Alinize ve buradaki muhterem heyete iletmek üzere, üzerimde bir selam borcu var. Van'da konteyner kentte yaşamaya devam eden kiracıların selamı. Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir hukuk devletidir. Sosyal devlet, yurttaşın barınma ihtiyacını gidermek zorundadır. Deprem, kiracı-mal sahibi ayrımı yapmadan binaları yıkıp insanlarımızı öldürmüş, deprem konutları ise öncelikli olarak mal sahiplerine ve yalnızca bir kısım kiracıya ise kurayla tahsis edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti bu insanlarımızın mağdu-

riyetini giderebilecek kudrete kuşkusuz sahiptir. Basit bir yönetmelik değişikliğiyle bile çözüm bulunabileceğini düşündüğümüz bu sorunun kısa sürede giderilmesini dileyerek bu selamı sizlere iletiyorum.

30 Mart yerel seçimlerini geçirdik. Açıkça ifade etmek gerekirse, siyasetin dilinin keskinleştiği, buna bağlı olarak toplumda kutuplaşmaların arttığı bir süreç yaşadık. Artık yaraları sarma zamanıdır. Toplumun yeni gerginliklere tahammülü yoktur. Derslerimizi almalı ve yola devam etmeliyiz. Bu noktada üç önemli hususa değinmek istiyorum.

Bunlardan ilki, seçim hukukunda ispatın belgeye dayanmak zorunda olduğu ve mevzuatın, siyasi partilere oy verme ve sayım işlemlerine nezaret etme yetkisini tanımış olmasıdır. Şu halde, mevzuatın kendilerine tanıdığı nezaret etme ve tutanak toplama yetkilerini gereği gibi kullanmayan siyasi partiler, görevlerini aksatmış olur. Böyle bir durumda, seçim sonuçlarına yapılan itirazlar da yeterli dayanaktan yoksun kalır. Delillendirilmemiş itirazlara dayanarak sandığı şaibeli ilan etmek, sandığı itibarsızlaştırmaktır. Demokrasi, kuşkusuz seçim sandığından ibaret

değildir, fakat seçmenin seçimler yoluyla iktidarın değişmeyeceğini düşünmeye sevk edilmesi, demokrasiye büyük zarar verir. Bu arada en büyük zararı da muhalefet partileri görür. Çünkü sandık yoluyla iktidarı değiştiremeyeceğini düşünen seçmenler, yılgınlığa düşerler ve en önemli yurttaşlık haklarından olan seçme haklarını kullanmaktan vazgeçebilirler. Öyleyse yapılması gereken, siyasi partilerin, seçim mevzuatının kendilerine yüklediği gözetim ve denetim sorumluluğunu disiplinli bir organizasyon içinde eksiksiz yerine getirmeleridir. Ancak bunlar yapıldıktan sonra varsa şaibe iddiaları ileri sürülmesi ve gereğinin yapılması beklenmelidir.

Seçimlere ilişkin değinmek istediğim ikinci husus, kim tarafından, hangi yöntemle kaydedildiği, nerede arşivlendiği, ne zaman kime karşı kullanılacağı belli olmayan ses kayıtlarının, bir seçim malzemesi olarak tedavüle çıkarılmış olmasıdır. Bu seçimlerden kazancımız, özel hayata ilişkin gizli kayıtların sonuç doğuran şantaj malzemesi yapılmasının muteber bir yöntem olmanın çıkmasıdır. Başka bir ifadeyle, itibarsızlaştırma malzemeleri, onları çekenleri veya üretenleri itibarsızlaştırmıştır. Nitekim kayıtları çekenler,

bugüne kadar kimliklerini açıklamaktan imtina etmişlerdir. Yaptıkları iş itibarlı bir iş olsaydı, Snowden örneğinde olduğu gibi kimliklerini açıklarlardı. Bunları söylerken, elbette herkesin, bundan önce benzer şantajlar başkalarına yapıldığında nasıl tavır sergilediklerini hatırlayarak ders çıkarmaları gerektiğini de ifade etmek istiyorum. Öte yandan, yine Snowden örneğinde, belgeleri yayınlayanlar hakkında Amerika Birleşik Devletleri'nde soruşturmalar açılmadığını, sosyal medya sitelerinin kapatılması yoluna gidilmediğini, yalnızca Snowden'le ilgili takibat yapıldığını belirtmeyi gerekli görüyorum. Demokrasi, zor ama bireylerin özgürlüğünü, hukuki güvenliğini ve toplumun refahını sağlayabilen yegâne yönetim biçimidir. Bizim, zoru başarmak için birbirimizi anlamamız, öfkeyle değil, soğukkanlılıkla hareket etmemiz gereklidir. Katedilen bunca yoldan sonra, akarsuları tersine akıtmaya çalışmak, yönümüzü Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi değerler sisteminden otoriter rejimlere çevirmek, hepimizin zararına olur.

İçeriği suç teşkil eden kayıtlara gelince, bunların montaj veya üretilmiş olup olmadıkları, açılacak soruşturmalarda her türlü şüpheyi gi-

derecek şekilde, tarafsızlığı bilinen uluslararası kuruluşlarca değerlendirilmelidir.

Bu noktada, Dışişleri Bakanlığı'nda yapıldığı anlaşılan ve çok gizli olması gereken bir toplantıda yasa dışı kayıt yapılmasını ve bu kaydın tedavüle çıkarılmasını birkaç cümleyle değerlendirmek gereklidir. Yasa dışı dinlemeye konu olan toplantının, karar verici mevkide olanlara görüş sunmak üzere yapılan bir hazırlık toplantısı olduğu anlaşılmaktadır. Toplantıda konuşulan hususlar, yurttan barış dünyada barış ilkesine dayanması gereken dış politikamızın maceracı bir dış politika dönüşürülmek istendiği izlenimini vermiş ve büyük endişe yaratmıştır. Öte yandan bu yasa dışı dinlemenin bir casusluk suçu olduğu ortadadır. Üstelik bu kaydı yapanların daha başka hangi kayıtları yaptıkları bilinmemektedir. Seçimleri etkileyeceği düşüncesiyle tedavüle çıkarıldığı anlaşılan bu konuşmaları kaydedenler, o güne kadar daha başka hangi konuşmaları kaydetmişler ve nerelere servis etmişlerdir? Söz konusu casusluk faaliyeti sebebiyle acaba asker ve polislerimizin canları tehlikeye atılmış mıdır, şehitler verilmiş midir? Suriye'de uçığımızın düşürülmesiyle, savunma sanayimizi dışa bağımlılıktan kurtaran

büyük projeleri gerçekleştiren ASELSAN, HAVELSAN, ROKETSAN, TAİ mühendislerinin şüpheli ölümleriyle bu casusluk faaliyetlerinin bir bağlantısı bulunmakta mıdır? Bu ve benzeri soruları her yurttaşın sorma hakkı vardır.

Üçüncü husus, seçimler öncesi gündeme gelen yolsuzluk iddiaları ve soruşturmalardır. Bu soruşturmaların hangi saikle başlatıldığı konusu bir yana, soruşturmaların siyasi iktidar tarafından engellendiği algısının toplumda hakim olması, adalet duygusunu zedelemiştir. Gerçeğin ışığı, yolumuzu aydınlatmadığı takdirde, bundan herkes zarar görecektir.

Bütün bunlardan, devlet içindeki olası gayrimeşru yapılanmalarla mücadele edilmesi ve yolsuzluk iddialarının derinliğine araştırılması gerektiği sonucu çıkmaktadır. Bunun için tarafsız, bağımsız ve adil yargılama yapabilen, güvenilir bir yargıya ihtiyaç vardır.

Gayrimeşru yapılanmalarla mücadele refleksi, Anayasa'ya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı düzenlemelerin yapılmasına sebebiyet vermemelidir.

Bu çerçevede; Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu'nda yapılan değişiklikler sonucunda Milli İstihbarat Teşkilatı'na verilen kişisel verilere, meslek ve şirket sırlarına, veri tabanlarına yargı kararı olmaksızın erişim yetkisi, yine yargı kararı olmaksızın iletişimi tespit, belli soruşturma ve dava dosyalarına ulaşabilme yetkisi, MİT'in ülke içinde operasyon yetkisiyle donatılması, MİT mensuplarının soruşturmalarının izne tabi kılınması, yeni ve denetimsiz bir kolluk gücü yaratmıştır. MİT'in görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgelerin izinsiz yayınlanmasının üç yıldan dokuz yıla kadar cezalandırılan bir suç haline getirilmesi ve yayın sahiplerinin de sorumlu tutulması, kapsamı tamamen belirsiz olan bu suç nedeniyle mecburi otosansür uygulamasına sebebiyet verecektir.

Bu süreçte, Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda değişiklik yapılarak, özellikle Teftiş Kurulu'nun dolaylı olarak Adalet Bakanı'na bağlanması, yargı bağımsızlığıyla asla bağdaşmamıştır. Söz konusu değişiklik, 2010 Anayasa değişikliği referandumunda evet kampanyası yürütülürken öne sürülen temel gerekçelere de açıkça aykırıdır. Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda verdiği iptal kararı yerindedir.

2010 referandumu öncesi Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun yapılanması yanlıştır. Kapalı devre çalışan, ilk derece hâkim ve savcılarını dışlayan, demokratik meşruiyet sağlamayan bir yapıdır. 2010 sonrası oluşan yapı da maalesef bağımsızlığı ve tarafsızlığı sağlayamamıştır. Şimdi, bağımsız, tarafsız, adil yargılama yapmayı içine sindirmiş, güvenilir ve hesap verebilir bir yargıyı el birliğiyle oluşturma zamanıdır. Bu amaçla, anılan kurulu, hâkimler ve savcılar açısından iki ayrı kurula dönüştüren, yüksek yargının ve ilk derece yargısı mensuplarının seçtiği üye sayılarını dengeleyen, seçimlerin demokratik şekilde yapılmasını sağlayan, aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin de nitelikli çoğunlukla kurullara üye seçmesini öngören, savunmanın yargının kurucu unsuru olduğu hususunu pekiştirmek üzere Türkiye Barolar Birliği'nin de birer üye seçmesini düzenleyen önerimiz, Adalet Bakanlığı'na ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu olan bütün siyasi partilere sunulmuştur. Bahsettiğim somut öneri, Venedik Komisyonu'nun raporlarına, Avrupa Konseyi direktiflerine ve Kopenhag ölçütlerine uygun hazırlanmış, yapıcı bir öneridir. Ne yazık ki bu önerimizle ilgili herhangi bir değerlendirme hiçbir siyasi partiden şu ana kadar gelmiş değildir.

Son olarak huzurlarınızda, devlet içinde ve özellikle yargı ile emniyet teşkilatında bulunduğu iddia edilen gayrimeşru yapılanmalara ilişkin inceleme yapmak, durum tespitlerinde bulunmak ve çözümler geliőtirmek üzere yasama organınının meclis araştırması başlatmasını öneriyoruz. Böyle bir meclis araştırmasında herkes tabiri caizse eteğindeki taşları dökebilecek ve pek çok konu açıklığa kavuşabilecektir. Türkiye Barolar Birliğı olarak, kesin hükümle neticelenmiş Balyoz davasını özellikle sahte deliller açısından inceleyen raporumuzu hazırladığımızı ve yakında hem kamuoyuyla paylaşacağımızı hem de önerdiğimiz gibi meclis araştırması komisyonu kurulacak olur ise, bu komisyona da takdim edeceğimizi bilgilerinize sunuyorum.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Malumlarınız olduğu üzere Türkiye Barolar Birliğı'nin somut önerisi de dikkate alınarak Özel Görevli Mahkemeler ve Terörle Mücadele Mahkemeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce kaldırılmıştır. Böylece son 44 yıldır ilk kez, ülkemiz çift başlı ceza yargısı sisteminden kurtulmuştur.

Başta Zat-ı Aliniz ve siyasi iktidar olmak üzere, ana muhalefet partisine ve mecliste grubu olan bütün siyasi partilere ve sayın milletvekillerine bu önemli adım için teşekkür ediyoruz. Böylece Anayasa Mahkemesi'nin tutukluluğa ilişkin bireysel başvurularda vermiş olduğu ihlal kararlarını takiben genel mahkemelerce tutukluluk incelemesi yapılarak çok sayıda tahliye kararları verilmiş, KCK davası olarak bilinen davanın görülmesi genel görevli mahkemeye aktarılmış ve peşi sıra tahliyeler gelmiştir.

Ancak özel görevli mahkemelerce sebep olunan mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli olan diğer düzenlemeler henüz yapılmamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, 2 Temmuz 2012 tarihinde özel görevli mahkemelerin kaldırılmasına dair kanunu kabul ederken bu mahkemelelerin ellerindeki işlere bakmaya devam etmelerini öngören geçici 2. madde düzenlemesini getirmemiş olsaydı kamuoyunda Balyoz, Ergenekon, Fenerbahçe davası olarak bilinen pek çok dava genel görevli mahkemelerce görülecek idi. Dolayısıyla anti-demokratik olduğu doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce kabul edilmiş olan mahkemelerin bu kabulden sonra hala

yargılamaya devam etmeleri gibi hukukla izahı mümkün olmayan bir durumla ve vicdanen kabul edilmesi mümkün olmayan hükümlerle karşılaşılmayacaktı. Öyleyse bu hukuksuzluğun yol açtığı mağduriyeti giderme yükümlülüğü yine Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görevidir. Türkiye Barolar Birliği söz konusu haksızlığın giderilmesi için 2 Temmuz 2012'yi milat olarak kabul eden, bu tarihten sonra karar verilip henüz kesinleşmemiş olan hükümlerin Yargıtay'ca başka bir inceleme yapılmaksızın bozulmasını, kesinleşmiş olanların ise, sırf bu sebeple yeniden yargılamaya tabi olmasını öngören somut bir çözüm önerisi ortaya koymuştur. Ancak şu ana kadar bu yönde bir gelişme maalesef sağlanamamış, mağduriyetler giderilememiştir. Türkiye'nin güvenilir bir ceza yargılamasına sahip olması için önerdiğimiz diğer bazı çözümler ise şunlardır:

- Demokratik ülkelerde emsali bulunmayan gizli tanıklık kurumunun kaldırılması;
- Güvenilirliği olmayan, üzerlerinde- montaj ve oynama yapılması mümkün olan ses bantları ve dijital verilerin tek başına delil olmasının yasaklanması;

- İçi boş gerekçelerle verilen mahkûmiyet ve tutuklama kararları sebebiyle Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nce veya Anayasa Mahkemesi'nce tazminata mahkûm edilmesi durumunda, bu tazminat nedeniyle sorumlu hâkime rücu edilmesinin sağlanması.

Bu düzenlemeler yapıldığında, Türkiye, hukuk devleti olma yolunda çok önemli bir mesafe katedecek, bunu başaran ve katkı sağlayan siyasetçiler de bu başarının onurunu yaşayacaklardır.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Dünyanın bu güzel ülkesinde yaşayıp, 1960 askeri darbesi sonunda ülkemizin başbakanının, bakanlarının asılmalarının üzüntüsünü; üç fidanımız Deniz, Hüseyin ve Yusuf'un idamlarının acısını yüreğinde hissetmeyenimiz var mıdır? Ethem Sarısülük, Mehmet Ayvalıtaş, Abdullah Cömert, Komiser Mustafa Sarı, Medeni Yıldırım, Ali İsmail Korkmaz, Ahmet Atakan, Berkin Elvan, Hasan Ferit Gedik evlatlarımızın yasını tutmayanımız olabilir mi? Uludere'de savaş uçaklarınca param parça edilen 34 yurttaş-

mızın; Sivas'ta, Kahramanmaraş'ta, Çorum'da, Reyhanlı'da katledilen canlarımızın dağlamadığı yürek var mıdır? Uludere katliamının takipsizlikle, Sivas davasının bir kısım sanıklar için zamanlaşımıyla sonuçlanmasını içimize sindirebildik mi? Mardin Derik'te, Hakkâri Yüksekova'da, Şırnak Silopi'de, Muş Altınova'da, Bitlis Yaygın köyünde terörle mücadele adına işlenen cinayetleri ve daha nice faili meçhul cinayeti meşru görüp faillerini arayıp bulmaktan, cezalandırmaktan vazgeçebilir miyiz? Sırf komünist olduğu gerekçesiyle sürgün yiyen, cezalandırılan şairlerimizin, yazarlarımızın, Nazım Hikmetimizin çektiği acıları görmezden gelebilir miyiz? Peki, bu ülkenin bir büyükşehir belediye başkanının şiir okuduğu için niyet okuma yöntemiyle hapse atılmasını bugün hala içine sindiren var mıdır? Hrant Dink'in yazısının içinden cımbızla iki cümle çekip, yazının tamamını okumaya gerek bile görmeyenlerce mahkûm edilmesini ve sonra katlini, boğazı düğümlenmeden, yüreği sıkışmadan konuşabilenimiz olabilir mi? Bu topraklar sayılamayacak kadar çok zulme tanıklık etti. Tuvalet bile gidemeyecek kadar ağır hasta olmasına rağmen her an kaçabilir diye yatağa

zincirlenerek ölümüne seyirci kalınmış Kuddusi Okkır, Prof. Dr. Uçkun Geray, İlhan Selçuk, Türkân Saylan, Engin Aydın, Kaşif Kozinoğlu, Albay Halil Yıldız, Albay Ali Tarık Akça, Yarbay Ali Tatar ve en son Albay Murat Özenalp... Vicdanlarımız kanamıyor mu?

Bombalanmış, boşaltılmış köyler, yakılan ormanlar, faili meçhul cinayetler, altı bini çocuk tam on altı bin kayıp, çocuklarını bekleyen “cumartesi anneleri”, eşlerini babalarını bekleyen “vardiya bizde”ciler ve “sessiz çılgılık”çılar, tırmanan çocuk işçiliği, şafak vakti operasyonları, sonu gelmeyen davalar, karartılan hayatlar, şiddet mağduru kadınlar, dinlemeler, fişlemeler, basılmadan yasaklanan kitaplar, Gezi olayları esnasında sırf yaralılara yardım ettiği için yargılanan doktorlar ve benzeri yürek yaraları çözümsüz bırakılabilir mi?

Öte yandan, sanatsız bir toplumun hayat damarlarından biri kesilmiş sayılacağına göre, Türkiye Sanat Kurumu Kanunu Taslağı sebebiyle kendi geleceklerinden ve Türkiye’de sanatın geleceğinden haklı bir endişeye kapılmış sanatçılarımızın, sanata özgürlük isteyen çılgınlıklarını duymayacak mıyız?

Varsın yürekleri taŐlaŐmıŐ olanlar yine kızı-sın söylediklerimize. Ben, ÷lkemin Cumhurbaş-başkanına, Başbakanına, iktidar ve ana mu-halefet partilerine, diğer tüm siyasi partilere ve milletvekillerimize sesleniyorum. Bu sessiz çığlığı duyalım, ilk sırada özel görevli mah-kemelerin sebep olduğu mağduriyetler olmak üzere bu sorunları yarından tezi yok el birliğiy-le gidermeye baŐlayalım.

Saygılarımla.

Avukat Prof. Dr. Metin FEYZİOđLU
Türkiye Barolar Birliği Başkanı

